

๑๐ กันยายน ๒๕๖๗

สมาชิกกลุ่มสามพราน ที่รักทุกคน

เมื่อคืนวันที่ ๙ กันยายน ก่อนเข้ามีดวันที่ ๑๐ กันยายน คือวันนี้ ผมฝันถึงกลุ่มสามพรานว่า อาจารย์วิจารณ์พากย์ถึงกลุ่มสามพรานเป็นฉาก ๆ

เมื่อ ๓ - ๔ คืนก่อน ผมฝันถึงการถ่ายภาพยนตร์ เรื่อง **“ความจริงบนแผ่นดินไทย”** ดังที่ส่งมาให้ดูหน้าเดียว ที่เขียนว่า I have a dream

ฉบับนี้อาจถือว่าเป็น **I have a dream 2** เรื่อง กลุ่มสามพราน

ขบวนการแพทย์ชนบท เมื่อได้รับการประกาศให้ได้รับรางวัลแมกไซไซ ซึ่งบางคนเรียกว่าเป็นรางวัลโนเบลของเอเชีย

ผมมีความดำริมาช้านานว่าขบวนการแพทย์ชนบทควรได้รับรางวัลแมกไซไซ ขอย้อนไปเล่าเรื่อง นายแพทย์ Paul Farmer แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด Paul Farmer เป็นคนจนแต่เรียนเก่งจึงได้รับทุนเรียนแพทย์ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เมื่อจบแล้วขอปรึกษาคนจนจึงไปทำงานที่เฮติ ซึ่งทั้งงานทั้งขาดแคลน ปีหนึ่ง ๆ Paul Farmer ใช้เวลาไปทำงานที่เกาะเฮติถึง ๖ - ๗ เดือน จึงกลับมาสอนที่ฮาร์วาร์ดเสียทีหนึ่ง มีผู้สนใจเข้าฟังมากเพราะเป็นประสบการณ์ตรงในการรักษาคนจน เมื่อมีการลงเรื่อง Paul Farmer รวมทั้งมีนักเขียนรางวัลพูลิเซอร์เขียนหนังสือขายดีเรื่อง Paul Farmer

ผมกล่าวเสมอ ๆ ว่า ประเทศไทยมี Paul Farmer ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน แต่ไม่มีนักเขียนที่เขียนเก่ง ๆ หรือนักเขียนรางวัลพูลิเซอร์ จึงไม่มีใครทำเรื่องดี ๆ บนแผ่นดินไทยมาเขียนเป็นวรรณกรรม

ผมอยากให้มีการเขียน มหากาพย์การสาธารณสุขไทยมานาน เพราะมีประวัติศาสตร์และตัวละครที่ทำให้งานสาธารณสุขไทยมาถึงเพียงนี้ บัดนี้ ผมพบผู้ที่จะเขียนเรื่องนี้แล้ว คือ

นายแพทย์พงศกร จินดาวัฒนะ

หลานคุณหม่ออำพล จินดาวัฒนะ ถ้าใครเป็นนักอ่านนวนิยายจะต้องเคยอ่านวรรณกรรมหลายเรื่องโดย**พงศกร** เอาไปทำเป็นละครโทรทัศน์ก็หลายเรื่อง ท่านเขียนเก่งมาก บางเรื่องก็ต้องค้นคว้าประวัติศาสตร์แล้วแต่งเป็นวรรณกรรม

ผมได้คุยเรื่องนี้กับ**พงศกร**แล้ว ดูท่านก็จะสนใจภารกิจอันยิ่งใหญ่นี้ ผมให้คุณหมอ**วิรุฬ ลิ้มสวาท** เป็นผู้ประสานงาน ขอฝากเรื่องนี้ไว้กับกลุ่มสามพรานด้วย

พูดถึงการเขียนเก่ง ๆ ผมอยากจะเล่าถึงความเป็นมาของการเสนอขบวนการแพทย์ชนบทที่ได้รับรางวัลแมกไซไซ

ในการประชุมกลุ่มสามพรานคราวหนึ่ง ดูเหมือนไปที่โรงแรมอัศวิน ผมแจ้งในที่ประชุมว่าผมจะเสนอขบวนการแพทย์ชนบทไปยังมูลนิธิรางวัลแมกไซไซ และขอให้คุณหมอวิชัย โชควิวัฒน์ เป็นผู้เขียนคำเสนอ เพราะท่านเป็นนักอ่านนักเขียน คุณหมอวิชัยทำดียิ่งกว่านั้น คือ นำเรื่องนี้ไปปรึกษาหารือกันที่**สช.** ซึ่งถึงกับตั้งคณะกรรมการขึ้นมาทำงานในเรื่องนี้ คณะกรรมการดังกล่าวมีมติขอให้คุณหมอ**วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร** เป็นผู้เขียน คุณหมอวิโรจน์ได้เขียนมาดีมาก งดงามทั้งอักขระและพยัญชนะ ผมลงนามในแบบฟอร์มส่งไปมะนิลาทันที ผมเห็นว่าหมอวิโรจน์เป็นนักเขียนทางวิชาการฝีมือยอดเยี่ยมมาก เกินเลยที่ผมจะนึกฝัน ทำให้อดเล่าเรื่องของเขานี้ไม่ได้

เมื่อหลายปีก่อน อยู่มาวันหนึ่งผมได้รับจดหมายจากลอนดอนว่า เขาเปิดหลักสูตร Health care finance ขอให้ผมเสนอชื่อคนไปเรียน ผมนำเรื่องนี้ปรึกษาในกลุ่มสามพราน ทุกคนชี้ไปที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานี ชื่อ คุณหมอวิโรจน์ ผมก็ทำตาม ต่อมาผมไปประชุมที่ศูนย์ประชุมของมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ที่เมือง Bellagio ประเทศอิตาลี ผมพบกับ ดร. Ken Warrun ผู้อำนวยการสำนักวิทยาศาสตร์สุขภาพของมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ผมบอกเขาว่าผมเสนอชื่อคุณหมอวิโรจน์ไปเรียน เขาโทรศัพท์ถึงลอนดอนทันที บอกให้รับบุคคลที่ผมเสนอชื่อไป มูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์เป็นสปอนเซอร์ของหลักสูตรนี้เขาจึงสั่งได้ พอสั่งเสร็จก็หันมาพูดกับผมว่า “ถ้าปรากฏว่าไม่ดี ยูจะต้องรับผิดชอบผล” ปรากฏว่าดีเกินคาด เครดิตกอยู่กับกลุ่มสามพรานที่ เป็นผู้คัดเลือก

ผมขอให้นำคำเสนอ (Recommendation) ที่ผมเสนอส่งไป มาแจกกันอ่านจะเห็นว่า ฝีมือการเขียนทรงพลังแค่ไหน

ตอนที่วิโรจน์เขียนมาว่า ตัวแทนของขบวนการแพทย์ชนบทมี ๒ คือ ชมรมแพทย์ชนบท กับมูลนิธิแพทย์ชนบท นั้น ผมลืมไปว่า กลุ่มสามพรานก็เป็นตัวแทนขบวนการแพทย์ชนบทที่ดียิ่ง พอดีที่วิชัยทำหน้าที่แทนกลุ่มสามพรานได้เป็นอย่างดี และเป็นพี่คนโตด้วย

กลุ่มสามพรานที่ประชุมกันเดือนละครั้งมายาวนานถึงกว่า ๓๐ ปี น่าจะเป็นการต่อเนื่องยาวนานที่สุด ทำให้มีความต่อเนื่องทางปัญญา (Continuity of wisdom) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ และขาดไปในระบบราชการและการเมือง

กลุ่มสามพรานกลายเป็นสถาบันอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งก่อตัวขึ้นเอง (Self - organized) ดังบทความที่ผมเขียน ชื่อ **“ผู้นำที่ไม่เป็นทางการ พลังมหาศาลที่ซ่อนเร้นอยู่ในสังคมไทย”** ให้อายากจะฝากพวกเราให้ช่วยกันคิดว่า ทำอย่างไรจะเกิดกลุ่มเช่นนี้อีกมาก ๆ เพื่อนำพลังที่ซ่อนเร้นที่ยังมีอีกมากมายมาทำประโยชน์ให้แก่สังคมไทย วิชัยเคยเขียนเรื่อง ประวัติความเป็นมาของกลุ่มสามพราน น่าจะนำมาเผยแพร่ให้อ่านกันมาก ๆ ใช้การได้รับรางวัลแมกไซไซเป็นเครื่องกระตุ้นความสำคัญ

พูดเรื่องนี้แล้วอยากเสนอว่า ในการไปรับรางวัลในเดือนพฤศจิกายนนี้ อยากให้ไปกันมาก ๆ เป็นขบวนใหญ่ จะได้เป็นเครื่องกระตุ้นความสนใจของสาธารณะ มีผู้กล่าวว่าในประเทศไทยเรื่องดี ๆ เกิดได้ยาก อาจจริงเฉพาะสังคมข้างบน แต่สังคมข้างล่างความดีเกิดขึ้นมากมายที่คนข้างบนไม่รู้ เพราะ

คนไทยไม่รู้ความจริงของแผ่นดินไทย

นี่เป็นเหตุที่ว่า ทำไมผมจึงเรียกโรงพยาบาลชุมชนว่าเป็น **สถาบันฐานแผ่นดินไทย**

ขอให้พวกเราช่วยกันคิดช่วยกันทำให้คนไทยรู้ความจริงของแผ่นดินไทย นี่เป็นเหตุให้ผมฝันถึงการถ่ายภาพยนตร์ เรื่อง

ความจริงบนแผ่นดินไทย

ชุมชนเข้มแข็ง ตำบลเข้มแข็ง

คุณค่าและความงดงามแห่งความเป็นมนุษย์

ฉายให้ดูกันทั่วประเทศ และทั่วโลก

ขอให้เพื่อน ๆ ในองค์กรตระกูล ส. ทั้ง ๘ ร่วมกันพาโลกไปสู่ยุคใหม่ ยุคเก่ากำลังสิ้นสุดลงแล้ว เพราะความไม่ถูกต้อง

ยุคใหม่จะต้องเป็นยุคแห่งความถูกต้องและงดงาม

ท้ายที่สุดขอฝากกลอนเปล่า เรื่อง ชายชราให้อ่านกันเล่น ๆ

ชายชรา อก ๆ เงิน ๆ
เดินดุ่มเที่ยวแสวงหา
ไปทั่วหล้า ท้องฟ้ามหาสมุทร
ไม่สิ้นสุดการหา
“เอ๊ะ ตาแก่แกหาอะไร”
“หนุ่มสาวเอ๋ย เมตตา เมตตา
และมีไมตรีจิตอันไพศาล
ต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง
โลกจักต้องมีสันติภาพนิรันดร์
เราทั้งผองพี่น้องกัน”

ด้วยความรัก

ประเวศ วะสี